

Toimintasuunnitelma 2022 Uudenmaan Martat ry

Sisällys

Hyvästä arjesta parempi maailma: toimintasuunnitelma 2022

Vuoden 2022 teemana kohtaaminen ja yhdenvertainen arki.....	2
Kotitalousneuvonnalla tekoja huomisen hyväksi.....	2
Ruoka ja ravitseminen.....	3
Luonnontuotteet.....	3
Puutarha.....	4
Asuminen ja kohtuullinen kulutus.....	4
Varautuminen.....	4
Sujuva arki: Neuvontaa eri kohderyhmille.....	5
Hankkeet.....	6
Innostavaa ja kiinnostavaa marttatoimintaa.....	8
Kansainvälinen toiminta edistää kestävästä kehitystä ja yhdenvertaisuutta.....	10
Viestintä vahvistaa vuorovaikutusta.....	11
Martta-akatemia ja koulutuspalvelut.....	12
Henkilöstö on marttajärjestön moottori.....	13
Talous mahdollistaa toiminnan.....	13
Tapahtumakalenteri.....	14

Hyvästä arjesta parempi maailma: toimintasuunnitelma 2022

Martat on kotitalousneuvontajärjestö, jonka tehtävänä on edistää kotien ja perheiden toimivaa ja kestävää arkea. Strateginen lupauksemme on tehdä arjen tekoja huomista varten. Toiminnassamme korostuvat käytännölliset ja vaikuttavat ratkaisut. Kotitalous- ja puutarha-asiantuntijamme toimivat yhdessä marttojen kanssa kestäväen kulutuksen käytännön ratkaisujen lähettiläinä ja neuvonnallamme saamme ihmiset muuttamaan arjen valintojaan kestävämpään suuntaan.

Vuosi 2022 on marttajärjestön strategiakauden kolmas vuosi. Toimintasuunnitelma edistää marttajärjestön strategian toteutumista. Toiminnan lähtökohtia ovat strategian lupaukset ja strategiset tavoitteet. Toiminnallemme tärkeitä periaatteita ovat yhdessä tekemisen ilo, kestävät valinnat ja avoimuus. Martoissa ammattilaiset ja jäsenet, martat, toimivat rinta rinnan. Tavoitteemme ja vuoden 2022 teema ovat kaikkien marttojen, marttayhdistysten, marttapiirien ja Marttaliiton yhteisiä. Kutsumme yhteistyökumppanimme ja kaikki Suomessa asuvat mukaan edistämään tavoitteitamme.

Vuoden 2022 teemana kohtaaminen ja yhdenvertainen arki

Meistä jokaisen elämä on täynnä kohtaamisia: työssä, kotona, vapaa-ajalla, kaupassa ja kadulla. Marttatoiminnan ydin on kohtaamisissa, yhdessä tekemisessä ja yhdessä oppimisessa. Haluamme kokea olevamme osa yhteisöä ja toisillemme läsnä. Koronaepidemian hellittäessä kohtaamisten voima on valtava. Aidolla, empaattisella kohtaamisella voi rakentaa paljon hyvää.

Martat kohtaavat ja mahdollistavat kohtaamisia niin ammatillisessa neuvonnassa kuin yhdistyksissäkin. Hyväksyvä ja arvostava katse, nähdäksi ja kuulluksi tuleminen sekä näkeminen ja kuuleminen ovat kohtaamisen avaimia. Tänä vuonna kannustamme kiinnittämään kohtaamiseen erityistä huomiota. Strategiamme mukaisesti mahdollistamme erilaisia, vaikuttavia ja sisältölähtöisiä kohtaamisia.

Ammatillisella neuvonnallamme ja yhdistyksissä mahdollistamme toimijuuden, yhdessä tekemisen ja yhteisöllisyyden kaikille iästä, sukupuolesta ja muusta taustasta riippumatta. Tänä vuonna vahvistamme yhdenvertaisuutta toiminnassamme ja näytämme sen viestinnässämme. Haluamme, että yhdenvertainen kohtelu ja yhdenvertainen kohtaaminen ovat marttatoiminnan ytimessä. Kerromme, että marttailu kuuluu kaikille.

Kotitalousneuvonnalla tekoja huomisen hyväksi

Kotitalousneuvonta tarjoaa erilaisille kohtaamisille monia mahdollisuuksia kasvokkain ja digitaalisissa kanavissa. Kun kurseilla tehdään yhdessä ruokaa tai pohditaan kestävään arkeen, pihan hoitoon, asumiseen, kuluttamiseen tai kodinhoitoon liittyviä tekoja tai kun istutaan yhdessä ruokapöydän ääreen nauttimaan hyvästä ruoasta tai kun vaikutetaan ja kampanjoidaan kestävien elämäntapojen, taloudellisen osaamisen ja yhdenvertaisuuden puolesta, koetaan yhteenkuuluvuutta, osallisuutta ja hyvää oloa.

Kasvokkaista neuvontaamme täydentävä digitaalinen neuvonta on helposti kaikkien saavutettavissa. Tarjoamme uusia keinoja ratkaista arjen pulmia ja innostamme kokeilemaan uusia toimintatapoja omassa arjessa. Neuvoja ja inspiraatiota löytyy sosiaalisen median kanavillamme, martat.fi-sivuston Marttakoulusta, Martan koti ja keittiö -sarjan aineistosta, Kysy martalta -chatistä, MartatTV:stä, Martta-akatemiasta, Martta-apista ja Martat-lehdessä.

Marttojen kestävän arjen neuvonnassa korostetaan kohtuullista kulutusta ja matkaa kohti 1,5 asteen elämäntapaa. Neuvonnassa tuomme konkreettisesti esille, millaisia muutoksia ja valintoja arjessa ja kulutuksessa tarvitaan, jotta pääsemme kestävälle tasolle luonnonvarojen kulutuksessa ja hiilijalanjäljessä. Jokainen voi tehdä omia, itselleen mahdollisia kestäviä ratkaisujaan arjessa.

Tavoitteet

- Kestävä ja kohtuullinen kulutus, kiertotalous ja ihmisten terveys lisääntyvät.
- Kestävät ja terveelliset ruokavalinnat sekä ruoanvalmistustaidot vahvistuvat.
- Kestävän asumisen ratkaisuja otetaan käytäntöön.
- Kotitalouksien omatoiminen varautuminen vahvistuu.
- Puutarhanhoito on aiempaa vastuullisempaa ja kestävämpää ja se tukee kotipihan monimuotoisuutta.
- Luonnontuotteiden kerääminen ja käyttö lisääntyy.
- Luonnon monimuotoisuus vahvistuu.
- Ihmisten arjen hallinta ja kädentaidot vahvistuvat.
- Yhdenvertaisuus vahvistuu.
- Kotitaloustyön arvostus lisääntyy ja kotityöt jakautuvat tasapuolisemmin.

Toimenpiteet

- Marttapiiri ja yhdistykset tarjoavat arkea helpottavia, elämyksiä tuottavia ja osallistavia neuvontapalveluita. Järjestämme kestäviin ruokavalintoihin ja -tapoihin, arjen kemikaaleihin, kohtuulliseen kuluttamiseen, vastuullisten tekstiilien kuluttamiseen, asumiseen ja puutarhaan liittyviä kursseja ja tapahtumia. Opetamme ruoanvalmistustaitoja.
- Kohtaamisia ja yhdenvertaisia neuvontapalveluita mahdollistetaan lähineuvonnan lisäksi etäneuvonnalla ja esteettömyyden huomioimisella.
- Neuvontaa on tarjolla avoimesti kaikille, kohdennetusti jäsenillemme eli martoille ja erityistä tukea tarvitseville.

Ruoka ja ravitseminen

Martat kannustavat tekemään kestäviä ja terveellisiä ruokavalintoja. Kasvisten, erityisesti juuresten ja palkokasvien ja kotimaisen kalan käytön lisääminen, eläinperäisten raaka-aineiden kulutuksen, erityisesti punaisen lihan ja ruokahävikin vähentäminen pienentävät ruoan ympäristökuormaa. Neuvontamme pohjana ovat vuonna 2022 uudistuvat suomalaiset ravitsemussuositukset, joissa keskeisenä teemana on kestävyys. Edistämme taitojen oppimista, itsetekemistä ja kehopositiivisuutta. Martat arvostavat ruokaa ja yhdessä syömistä. Martoilta ilmestyy leivontakirja yhteistyössä Gummeruksen kanssa.

Luonnontuotteet

Luonnontuotteiden, marjojen, sienten ja yrttien, kerääminen on osa resurssiviisasta ruokajärjestelmää ja tärkeä osa kestävästä elämäntapaa. Martoilla on tärkeä rooli huolehtia, että luonnontuotteiden keräämisen perinne säilyy ja vahvistuu. Vahvistamme asiantuntijoiden ja vapaaehtoisten luonnontuotteiden, marjojen, sienten ja yrttien tuntemista ja lisäämme keräämistä ja käytön osaamista. Marttaliitto järjestää asiantuntijoille luonnonyrttikoulutuksen ja vapaaehtoisille sienimartoille alueellisia koulutuksia. Marttapiiri järjestää yhdessä sienimarttojen kanssa tapahtumia ja neuvontaa Marttojen sienipäivänä 27.8. ja sieniviikolla 28.8.-4.9. Jatkamme yhteistyötä ja yhteisiä sieniretkiä Suomen Ladun kanssa.

Puutarha

Marttojen puutarhaneuvonnan teemana on monimuotoinen, kestävä ja syötävä kotipiha. Kannustamme tutustumaan omaan pihaan ja tarkastelemaan pihaa toimivana kokonaisuutena, sekä osana ympäristöä ja monimuotoista luontoa. Korostamme huolellisen pihan suunnittelun ja perustamisen sekä kasvien ja maan hoidon ja kestävien valintojen merkitystä. Valikoimme kotimaisia, kestäviä ja turvallisia kasveja. Puutarhan hoidossa käytämme luonnonmukaisia tapoja. Korostamme maan hoidon, kompostoinnin, kierrätyksen ja ravinteiden kierron merkitystä. Neuvomme käyttämään eloperäisiä lannoitteita, ennaltaehkäiseviä kasvin-suojelutapoja ja ekologista veden talteenottoa ja kastelua.

Osana kansallista ruokaturvaa sekä huoltovarmuutta on tärkeää myös kehittää kotitarveviljelyä. Ruoan kasvattaminen itse auttaa ymmärtämään mistä ja miten ruoka tulee ja se motivoi pienentämään myös ruokahävikkiä. Kannustamme kasvattamaan lähiruokaa piholla ja parvekkeilla. Ketjukoulutuksilla vahvistamme marttojen kotitarveviljelytaitoja pitkäaikaisten kriisien varalle.

Teemme yhteistyötä Puutarhaliiton kanssa teemalla ”Vie ystävä puutarhaan” ja olemme Avoimet puutarhat -tapahtuman yhteistyökumppani.

Asuminen ja kohtuullinen kulutus

Asumisen hiilijalanjäljen pienentäminen edellyttää tietoa kestävästä energiaratkaisuista ja taitoa pienentää energiankulutusta. Asumisen ja kodinhoidon ympäristövaikutuksiin pyritään vaikuttamaan energiankulutusta ja jätteiden syntyä vähentämällä sekä kierrätystä lisäämällä. Lisäämme kuluttajien osaamista ja sitoutumista muovien lajitteluun, kertakäyttömuovien kulutuksen vähentämiseen ja roskaamisen vähentämiseen. Myös järkevät kulutus- ja tekstiilivalinnat vievät kohti hiilineutraalia asumista. Herätämme keskustelua ja lisäämme tietoa arjen kemikaaleista ja niiden vaikutuksista terveyteen ja ympäristöön ja ilmastonmuutokseen.

Kohtuullisen kulutuksen sisällöissä hyödynnetään laskelmia kohtuullisen kulutuksen viitebudjettien hiilijalanjäljistä. Taloudenhallintaa sisällytetään kurssitoimintaan ja viestintään.

Varautuminen

Neuvonnalla ja arjen taitojen opettamisella vahvistetaan kansalaisten kykyä selviytyä ja varautua erilaisiin arjen häiriötilanteisiin, kuten sairastumiseen, sähkökatkoon, lakkoihin, luonnonilmiöihin ja muihin yhteiskunnan häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Opastamme omatoimista varautumista, kotivaraa ja kotitarveviljelyä sekä viestimme niiden merkityksestä. Lisäämme ihmisten ymmärrystä pitkäkestoisen varautumisen tarpeellisuudesta. Neuvonnan tukena ovat päivittyneet kolmen päivän kotivara ja 72tuntia -aineistot. Piiri antaa neuvontaa varautumisesta, järjestää vapaaehtoisille ketjukoulutuksia ja osallistuu alueelliseen verkostotyöhön. Vapaaehtoiset martat opettavat varautumistaitoja.

Uudenmaan Martat osallistuvat aktiivisesti KOVER-ryhmän toimintaan. Ryhmä koostuu Uudellamaalla toimivista pelastusalan ja varautumisen järjestöistä, jotka järjestävät mm. varautumiskoulutuksia ja -harjoituksia yhdessä viranomaistahojen kanssa.

Vuoden 2022 aikana jatkamme koronan keskeyttämää Kalliosuojamuonittajien koulutusohjelman suunnittelua ja toteuttamista yhdessä MPK:n kanssa.

MARTTAILUVIIKOLLA PERUSTETAAN VIJELYLAATIKOITA

Kotipiha on keskeinen arjen toimintaympäristö ja tärkeä osa kotia. Itse kasvatettu ja poimittu ruoka kuuluu hyvään ja kestäväan arkeen. Marttailuviikolla kannustamme kasvattamaan ekologista ja terveellistä lähiruokaa piholla ja parvekkeilla.

Tavoitteet

- *Vahvistaa luontosuhdetta ja lisätä kotipihojen monimuotoisuutta.*
- *Kannustaa kasvattamaan ekologista ja terveellistä lähiruokaa piholla ja parvekkeilla.*
- *Vahvistaa kotitarveviljelytaitoja ja osaamista pitkäkestoisten kriisin varalle, lisätä terveellistä ravitsemusta sekä ruoan ja luonnon arvostusta.*

Toimenpiteet

- *Marttailuviikon 16.-22.5. yleisötapauhtumissa ja marttailoissa neuvotaan viljelylaatikon perustamista, kasvattamista ja hoitamista.*
- *Puutarha, ympäristö- ja ruokamartat, yhdistykset ja piiri toteuttavat neuvontatilaisuuksia, marttailoja ja tapahtumia, joissa opastetaan viljelylaatikon perustamisessa, kasvattamisessa ja hoitamisessa.*
- *Piiri järjestää martoille ketjukoulutusta.*
- *Marttailuviikon teema näkyy Martta-akatemiassa, marttakoulussa ja sosiaalisen median kanavilla.*
- *Viljelylaatikko voi myös olla marttayhdistyksen yhteinen kesäprojekti.*
- *Marttailuviikolla julkaistaan vuoden vihannes -kilpailu, jonka voittajat palkitaan syksyllä Maailman suurimmassa marttaillassa.*

Sujuva arki: Neuvontaa eri kohderyhmille

Toteutamme kotitalousneuvontaa kohdennetusti eri kohderyhmille yhteistyössä kumppaniemme ja rahoitajiemme kanssa. Tuemme neuvonnallamme niitä, jotka erityisesti tarvitsevat tukea ja vähennämme yhteiskunnan eriarvoisuutta. Neuvontaa kohdennetaan lapsille ja lapsiperheille, nuorille, maahanmuuttajille, mielenterveys- ja päihdekuntoutujille sekä rikostaustaisille ja heidän läheisilleen sekä martoille.

Tavoitteet

- Kohdennettu neuvonta voimaannuttaa, vahvistaa arjen taitoja, kohentaa arkiryhtiä, lisää kädentaitoja ja yhdessä tekemistä sekä vahvistaa sosiaalisia taitoja ja osallisuutta sekä edistää yhdenvertaisuutta ja kestäväää kehitystä.
- Kohdennetun neuvonnan sisällöissä huomioidaan kestävä ja kohtuullinen kulutus, talousosaaminen, kodinhoito ja varautuminen.
- Osaamisen tunnistaminen osana kohdennettua neuvontaa kehittyy.

Arki sujuvaksi

Arki sujuvaksi -toiminnan kohderyhmänä ovat työpajanuoret, mielenterveys- ja päihdekuntoutajat, maahanmuuttajat ja heidän perheensä sekä rikosseuraamusasiakkaat. Tavoitteena on osallistujien arjen taitojen vahvistuminen ja sosiaalisten taitojen kohentuminen, maahanmuuttajien kursseilla lisäksi suomen kielen arkisanaston lisääntyminen. Tärkeimmät valtakunnalliset kumppanit ovat Into ry, Rikosseuraamuslaitos ja Kriminaalihuollon tukisäätiö. Toimintaa rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Lapsiperheiden arjen tukeminen

Marttajärjestö tukee pikkulapsiperheiden arkea ja vahvistaa hyvinvointia kotitalousneuvonnalla. Kehitämme ja tuotamme lapsiperhetoimintaa alueellisesti ja valtakunnallisesti. Toiminnan kohderyhmänä ovat perheet, joissa nuorin lapsi on alle 1,5-vuotias ja tarvetta arjen hallinnan taitojen kehittämiseksi. Perheiden arkea tuetaan luennoilla, kursseilla ja kurssisarjoilla sekä neuvonnallisilla kotikäynneillä. Toimintaa toteutetaan sekä kasvokkain että etäyhteyksiä hyödyntäen. Toiminnassa tehdään alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä mm. kuntien ja järjestöjen kanssa. Lisäksi olemme mukana kehittämässä valtakunnallista perhekeskustoimintaa. Toimintaan rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö Veikkauksen tuotolla.

Työelämän digitaidot kuntoon

Hankkeessa tavoitteena on kouluttaa noin 300 puutteelliset digiperustaidot omaavaa, vaikeassa työmarkkina-asemassa olevaa henkilöä Etelä-Suomen alueella. Mukaan lähtevät marttapiirit (4) pitävät vuoden 2022 ja kevään 2023 aikana kohderyhmille seitsemän kerran kurssisarjan. Sisältöinä koulutuksessa ovat arjen ja asumisen taidot ja perustason digitaitoja opetellaan näiden sisältöjen ja tavoitteiden kautta. Hanke on marttajärjestön ja Siviksen yhteishanke, rahoittajana ESR.

Viekas

Viekas LIFE -vieraslajihanke (2018–2023) on vieraslajien kartoitukseen, torjuntaan ja tietoisuuden levittämiseen keskittyvä hanke. Hanketta johtaa ja koordinoi Suomen Luonnonsuojeluliitto. Marttojen lisäksi hankkeen muita yhteistyökumppaneita ovat Luonto-Liitto, Luonnonvarakeskus, Luonnontieteellinen keskusmuuseumo sekä Jyväskylän ja Riihimäen kaupungit. Hankkeen päärahoittaja on EU:n LIFE-ohjelma. Vuonna 2022 Marttaliitto järjestää verkkoluentoja ja -koulutuksia sekä Chat-neuvontaa ja Vieraslajit-verkko-opintoja. Piiri järjestää alueellisia luentotilaisuuksia. Martat toimivat hankkeessa tiedon välittäjinä, verkostoituvat oman paikkakuntansa muiden toimijoiden kanssa, järjestävät marttailtoja ja muita tapahtumia sekä innostavat ja opastavat vieraslajien kartoitukseen ja torjuntaan.

Karjalan Kulttuurirahaston ruokakulttuurihanke

Karjalan Kulttuurirahaston tukeman Makumatka Karjalaan hankkeen tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa Karjalan rikasta ruokakulttuuria ja kädentaitoja pitämällä ruoka- ja leivontakursseja. Toiminta suunnataan lapsille ja nuorille.

Ässäkokkikurssit

Ässäkokeissa kantavana ajatuksena ovat iloinen yhdessä tekeminen, arjen ruokataidot, fiksu kuluttaminen ja satokausiajattelu. S-ryhmän kanssa yhteistyössä tehtävillä valtakunnallisilla lasten ja nuorten kursseilla

opetetaan kekseliästä, sesonkien mukaista kasvispainotteista ja taloudellista ruoanlaittoa tulevaisuuden tekijöille.

Valio Akatemia

Urheilija tarvitsee kehittyäkseen ruokaa, lepoa ja harjoittelua. Järkevä ruokailu tukee jaksamista, kehittymistä, kasvua ja palautumista. Tasapainoinen ruokailu pitää myös terveenä ja pienentää rasisitusvammariskiä. Valio Oy ja Marttaliitto tekevät yhteistyötä Valio Akatemia™ toimintaan liittyen. Marttapiirit toteuttavat liikkuville nuorille välipala- ja kokkauskursseja, joissa opetellaan valmistamaan helppoja, ravitsevia ja monipuolisia välipaloja sekä aterioita. Käytännön ruoanvalmistuksen ohessa nuorille annetaan tietoa järkevästä syömisestä, ruokarytmistä, urheilijan lautasmaailista, juomista ja kilpailupäivän rytmityksestä.

Migri / IKUT-ryhmän Arjenhallinnan kurssit

Uudenmaan Martat ja Migri toteuttavat yhteistyössä arjenhallinnan kursseja ihmiskaupan uhrien ryhmälle. Keskeisenä lähtökohtana toiminnassa on tukea osallistujien arjenhallintaa vahvistamalla kodin käytännön taitoja, kuten ruoanvalmistusta, kodinhoitoa ja raha-asioita. Lisäksi kursseilla opetellaan ja vahvistetaan Suomen kielen taitoja käytännön toiminnan ja suomalaisiin tuotteisiin tutustumisen kautta. Toiminnan rahoittaa Migri omalla hankkeellaan.

MAAILMAN SUURIN MARTTAILTA ON SADONKORJUJUHLAT

Maailman suurin marttailta juhlii 13.9 kohtaamisia ja syksyn satoa. Kun martat kokoontuvat samaan aikaan eri puolilla Suomea, pöytiin nostetaan kasvimaiden ja luonnon parhaat antimet. Sadonkorjuuperinne kohtaa Maailman suurimmassa marttaillassa modernit ideat, itse kasvatetun ja säilötyn. Tärkeintä on kuitenkin yhdessä syöminen.

Tavoitteet

- *Luonnon ruokakasvien kerääminen ja käyttö lisää arvostusta ruokaa kohtaan ja kehittää luontosuhdetta.*
- *Luonnossa liikkuminen kohentaa kuntoa ja vaikuttaa terveyteen ja hyvinvointiin.*
- *Puolet marttayhdistyksistä osallistuu Maailman suurimpaan marttaillan.*
- *Tapahtumat innostavat uusia ihmisiä mukaan marttoihin.*
- *Tapahtumien yhteydessä martat ja tapahtuma teema näkyvät mediassa.*

Toimenpiteet

- *Marttaliitto ja piiri kutsuu kaikki alueensa yhdistykset mukaan Maailman suurimman marttaillan toteutukseen. Martat kokoontuvat saman päivänä eri puolilla Suomea yhteisiin sadonkorjuujuhliin.*
- *Maailman suurimman marttaillan tapahtumissa ovat esillä sienet ja marjat sekä kotitarveviljely ja säilöntä.*
- *Marttaliitto tuottaa Maailman suurimman marttaillan materiaalin, jossa on yhteisen ohjelman toteutukseen tarvittavat toimintaohjeet, neuvonta- ja markkinointimateriaalia sekä vinkkejä illan järjestämiseen.*

- *Sadonkorjuujuhliin kuuluu olennaisena osana myös yhdessä syöminen. Marttaliitto tuottaa piirien ja yhdistysten sadonkorjuujuhliin ohjelma- ja menuehdotuksen.*
- *Jokainen marttayhdistys voi muokata marthaillasta itselleen sopivan. Maailman suurin marthailla voi olla kaikille avoin, yhdistyksen sisäinen tai useamman yhdistyksen yhdessä järjestämä tapahtuma.*
- *Tapahtumissa vaihdetaan itselle ylimääräistä satoa, hilloja ja vaikkapa kuivattuja sienä.*
- *Maailman suurimmassa marthaillassa julkaistaan valtakunnallisen Vuoden vihannes-kilpailun voittaja.*

Innostavaa ja kiinnostavaa marthaatoimintaa

Martat on vahva yhteisö, jossa tehdään ja opitaan yhdessä. Järjestön voima on jäsenissä, yhdistyksissä ja toimintaryhmissä. Järjestötoiminnan kehittämisen tavoitteena on innostava ja kiinnostava marthaatoiminta, johon halutaan tulla ja jossa halutaan olla mukana. Marthaailussa korostuukin yhdessä tekemisen ilo. Haluamme saada nykyistä suuremman joukon toimimaan marthojen tavoitteiden ja arvojen mukaisesti sekä ilmastokestävyyden ja kohtuullisuuden puolesta. Martat tekevät hyvää minulle, meille, lähiyhteisölle ja maailmalle.

Tavoitteet

- Marthajärjestön jäsenyys koetaan kiinnostavaksi. Mukaan tulee enemmän uusia jäseniä, kuin mitä järjestöstä erotaan.
- Koronaepidemian helpottaessa ja ihmisten suunnitellessa vapaa-aikaansa uudennlaisista lähtökohdista, marthaatoiminta koetaan mielekkäänä harrastuksena ja yhteisönä, johon halutaan tulla mukaan.
- Yhdistyksillä on hyvät edellytykset toimia.
- Marthaailu mahdollistaa erilaisia, vaikuttavia ja sisältölähtöisiä kohtaamisia.
- Valtakunnalliset teemat ja tapahtumat innostavat marthayhdistyksiä järjestämään marthaailtoja ja tapahtumia.
- Martoissa on kiinnostavia tapoja toimia vapaaehtoisena ja järjestö tarjoaa uudennlaisia vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia.
- Yhdistysten toimintakulttuuri on avoin, vieraanvarainen ja yhdenvertaisuutta vaaliva. Toimintaan on helppo tulla mukaan ja jokaiselle löytyy oma tapa olla martha.

Toimenpiteet

- Piiri järjestää yhdessä vertaismarthojen kanssa alueellisia toiminnansuunnitteluiltoja. Toiminnansuunnittelulla vahvistetaan järjestön yhteisten teemojen ja tapahtumien valtakunnallista toteutumista.
- Marttaliitto tuottaa valtakunnallisten tapahtumien ohjeistuksen lisäksi marthaillan malleja ja ideoita vuoden keskeisimmistä teemoista tukien niillä kiinnostavan yhdistystoiminnan tekemistä.
- Martat.fi-sivujen Yhdistyskanava on marthayhdistysten tietopankki. Yhdistyskanavaa päivitetään säännöllisesti ja sieltä löytyvät muun muassa vuoden valtakunnallisten tapahtumien ohjeet ja monennlaisia ideoita marthaailtoihin.
- Järjestöviestintä levittää toimivia käytänteitä ja onnistumisia. Marttaliiton yhdistyskirje välittää ajankohtaista tietoa. Piirin uutiskirje välittää lisäksi alueellista tietoa.
- Marthaayhdistysten puheenjohtajien toinen valtakunnallinen verkkokoulutusryhmä käynnistyy ja koulutuksen myötä yhdistykset saavat toisistaan vertaisverkoston
- Marthaayhdistysten hallituksen jäsenille on tarjolla ajantasaisia materiaaleja nettisivuilla.
- Piiri järjestää yhdistyksille ketjukoulutuksia vuoden teemoista.

- Vuoden suurimmat valtakunnalliset tapahtumat ovat Marttailuviikko ja Maailman suurin marttailta on sadonkorjuujuhlat. Heinäkuussa vietetään Martan päivää, syyskuun alussa tehdään sieniretkiä yhteistyössä Suomen Ladun kanssa ja jo perinteeksi muodostuneeseen tapaan Lokakuu on puurokuu.
- Marttayhdistysten yhdenvertaisuussuunnitelma valmistuu ja yhdistyksille tehdään yhdistysmateriaali toiminnan ideointiin ja toteuttamiseen.
- Marttajärjestö on kumppanina mukana HelsinkiPridessä. Marttaliitto ja piiri kannustaa yhdistyksiä mukaan alueellisiin tapahtumiin. Marttajärjestö osallistuu myös Rasisminvastaiseen viikkoon.
- Vapaaehtoisille järjestetään koulutusta ja heille on tarjolla kiinnostavia tehtäviä. Sisältövapaaehtoisille eli ruoka-, puutarha-, sieni-, ympäristö-, media-, käsityö-, kansainvälisille ja vertaismartoille tehdään kiinnostavia ja uuden oppimisen mahdollistavia sisältöjä.
- Piiri tukee monikulttuuristen ja yhdenvertaisuutta edistävien toimintaryhmien perustamista alueensa isoihin kaupunkeihin.

KÄSITYÖTOIMINNASSA TEHDÄÄN RYIJYÄ

Käsityöt ovat osa monen marttayhdistyksen toimintaa ja eri puolilla Suomea toimii yhdistysraajat ylittäviä Kässämarttaryhmiä ja Kässäkahviloita. Marttailloissa, kässäleireillä tai Kässäkahviloissa tehdään ja opitaan yhdessä sekä siirretään osaamista ihmiseltä ja sukupolvelta toiselle. Käsityöyhteisöllisyys näkyy myös sosiaalisen median ryhmissä, joissa jaetaan ideoita ja kuvia. Käsityötoiminta perustuu vertaisuuteen ja yhdessä oppimiseen, kokeilemiseen ja onnistumisen kokemuksiin. Samalla opitaan arvostamaan omaa osaamista ja luovuutta. Vuoden teemana ovat ryijyt.

Tavoitteet

- *Käsityötoiminta innostaa harrastamaan käsitöitä yhdessä ja elvyttää käsillä tekemisen taitoa.*
- *Käsityötoiminta kutsuu mukaan Marttoihin. Käsitöiden ympärillä kohdataan ja koetaan yhteisöllisyyttä.*
- *Marttojen käsityötoiminnassa opetellaan yhdessä onnistumisen kokemuksia tarjoava taito.*
- *Kädentaidot auttavat tekemään valintoja kestävään arkeen. Kun osaa itse tehdä, korjata tai tuunata, voi säästää rahaa ja luontoa.*

Toimenpiteet

- *Vuoden teemasta, ryijystä, tehdään monenlaisia variaatioita. Ryijy sopii koruksi, seinälle, nukkekodin matoksi, joulukuusen koristeeksi, pannunaluseksi tai vaikkapa tuolin päälle. Ryijyn voi tehdä kierrätystarvikkeista tai vaikkapa luonnonmateriaaleista – vain luovuus on rajana. Ryijyn voi pitää itsellä tai antaa lahjaksi.*
- *Miniryijyistä tehdään kortteja, joilla kutsutaan mukaan Marttoihin. Kortit toimivat kutsuina vaikkapa marttailtaan ja kässäkahvilaan, jossa opetellaan miniryijyn tekemistä.*
- *Marttayhdistykset ja kässäryhmät toteuttavat tehdyistä ryijyistä näyttelyitä ja pienistä yksittäisten marttojen tekemistä paloista voidaan koota yhteen isoja ryijyjä.*
- *Martat-lehdessä ja Martat.fi-sivujen Marttakoulussa julkaistaan ohje ryijyn tekemiseen ja ideoita erilaisiin variaatioihin.*
- *Marttaliitto perustaa ideoiden ja tehtyjen ryijyjen jakamista varten Facebook-ryhmän.*

Kansainvälinen toiminta edistää kestäväää kehitystä ja yhdenvertaisuutta

Marttaliiton kansainvälinen toiminta edistää haavoittuvassa asemassa olevien tyttöjen ja naisten asemaa tarjoamalla mahdollisuuden opiskella, elättää itsensä, tehdä omia valintoja ja puolustaa omia oikeuksiaan. Kotitalous-, ravitsemus- ja yrittäjyysneuvontaa annetaan köyhille, vammaisille, syrjäseudulla asuville ja vähän koulutetuille tytöille ja naisille Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa. Yhdenvertaisuustavoitteidemme mukaisesti aloitamme heistä, jotka ovat kaikkein vaikeimmassa asemassa.

Piirin kansainvälinen toiminta

Uudenmaan kansainvälisten marttojen ja Luetaan yhdessä -verkoston yhteistyö alkaa syksyllä 2021 ja jatkuu vuoden 2022 aikana. Yhteistyön kohderyhmänä ovat erityisesti Suomeen muualta muuttaneet. Tapaamisia ohjaavat Uudenmaan kansainvälisten marttojen vapaaehtoiset. He saavat opastusta ja tukea Luetaan yhdessä -verkostolta ja Uudenmaan Martoilta. Tapaamisten kieli on suomi. Esitykset ja materiaalit pyritään tekemään selkeällä suomen kielellä. Uusia asioita havainnollistetaan esim. kuvien avulla.

Tavoitteena on luoda muualta Suomeen muuttaneille kanava, jossa ruuasta kiinnostuneet voivat kohdata ja suomeksi keskustellen tutustua erilaisiin ruokakulttuureihin, ruokiin, ruuanvalmistus- ja ruokailutapoihin. Ryhmässä perehdytään suomalaisiin satokausiin, luonnon ja puutarhan antimisiin ja pohditaan, miten näitä voidaan käyttää osallistujille tuttuun ruokien raaka-aineina. Keskustelujen tarkoitus on edistää suomen kielen käyttöä. Kokoontumiset on tarkoitus järjestää Marttojen käytössä olevalla Teams -sovelluksella.

Mikäli koronatilanne paranee niin paljon, että lähitapaamiset mahdollistuvat, niin voimme myös käynnistää uudelleen Uudenmaan Marttojen kansainvälisen toimintaryhmän suunnittelun ja järjestää kokouksen, jossa kansainvälinen toimintaryhmä perustetaan. Keväällä 2022 tämä ei välttämättä vielä ole mahdollista, mutta vuoden päästä syksyllä 2022 koronatilanne voi hyvinkin olla niin hyvä, että pääsemme tapaamaan toisiamme turvallisesti myös kasvotusten.

Tavoitteet

- Uudellemaalle syntyy käytännön toimintaa, jossa martat ja muualta Suomeen muuttaneet kohtaavat ja toimivat yhdessä
- Kansainvälisten Marttojen toimintaryhmä perustetaan
- Martat ovat kiinnostuneita verkostoitumaan kansainvälisesti ja osallistuvat aktiivisesti Marttaliiton järjestämiin matkoihin, sitten kun se on jälleen mahdollista.

Toimenpiteet

- Luetaan yhdessä- verkoston kanssa aloitetaan yhteistyö
- Toimintaryhmä perustetaan
- Piiri tukee kehitysyhteistyöstä viestiviä marttoja näiden työssä

Viestintä vahvistaa vuorovaikutusta

Piirin viestintä tukee kotitalousneuvontaa ja järjestötoimintaa, vahvistaa vuorovaikutusta marttojen, suuren yleisön ja median suuntaan, sekä ylläpitää Marttojen asemaa Suomen luotetuimpana neuvontajärjestönä. Brändikirja ohjaa piirin viestintää ja visuaalista ilmettä.

Tavoitteet

- Viestintä mahdollistaa erilaisia, vaikuttavia ja sisältölähtöisiä kohtaamisia.
- Yhdenvertaisuus näkyy vahvasti viestinnässämme.
- Asiakkuudenhallinta on kiinteä osa kohdennettua ja laadukasta viestintää.
- Viestintää analysoidaan ja saatuja tuloksia käytetään kehittämisen lähtökohtana ja perustelemaan tehtäviä valintoja.
- Piirillä on riittävät resurssit viestinnälle.

Toimenpiteet

- Piiri viestii aktiivisesti ja monikanavaisesti toiminnastaan.
- Marttojen brändiä vahvistetaan viestinnällisellä kampanjalla.
- Piiri käyttää Marttaliiton ja piirien yhteistä sähköistä viestintäkalendaria.

MARTTOJEN MOBIILISOVELLUS LUO YHTEISÖLLISYYTTÄ

Vuoden teeman mukaisesti Martat kohtaavat ja mahdollistavat kohtaamisia myös uusia kanavia hyödyntäen. Marttojen oma mobiilisovellus tuo uusia ja vanhoja Marttoja sekä marttailusta kiinnostuneita yhteen saman virtuaalisen katon alle.

Mobiilisovelluksen sisällöntuotannossa painotetaan vuonna 2022 yhdenvertaisuuden ja mukaan ottamisen teemoja, joita huomioidaan esimerkiksi kampanjasisällöissä, ajankohtaisissa uutisissa ja vinkeissä. Sisällöissä korostetaan hyvän arjen kuulumista kaikille ja tavoitellaan erityisiä kohderyhmiä, kuten omilleen muuttaneita nuoria, eronneita ja yksinhuoltajia. Sovelluksen Martta-yhteisössä vahvistetaan kohtaamisen ja empatian elementtejä ja mietitään, miten Marttojen osaamista ja osallisuutta voidaan sovelluksessa vahvistaa ja tuoda esiin luomalla digitaalisen vapaaehtoisuuden muotoja.

Tavoitteet

- Tavoittaa uusia kohderyhmiä kotitalousneuvonnan piiriin.
- Monipuolistaa Martta-yhteisöä.
- Luoda iloa arkeen kannustamalla sovelluksen käyttäjiä osallistumaan yhteiseen toimintaan.
- Vahvistaa kohtaamisen ja yhteisöllisyyden tunnetta sekä Martta-identiteettiä.
- Kasvattaa osallistumista Marttojen maksullisiin sisältöihin, kuten ruokakurssille.
- Lisätä jäsenmäärää.

Toimenpiteet

- Piiri viestii aktiivisesti Marttojen mobiilisovelluksesta omissa kanavissaan ja tapahtumissaan sekä esitellessään järjestön toimintaa.
- Käyttäjähankintaa tehdään kohderyhmäkohtaisesti sosiaalisen median kanavien, strategisten kumpanuuksien ja jäsenetujen avulla.

CRM-HANKKEEN AVULLA PARANNETAAN MARTTOJEN ASIAKASPALVELUA

Marttojen laaja asiakaskunta koostuu jäsentemme lisäksi erilaisista organisaatioista sekä yksityishenkilöistä, jotka käyttävät suoraan tai välillisesti palveluitamme. Vuonna 2021 käyttöönotetun asiakkuudenhallinta- eli CRM-järjestelmän kehitystöitä jatketaan ja siitä saadaan toimintavuoden aikana täydet tehot irti. Kun asiakastiedon hallinta paranee, pystymme tunnistamaan mitä kukin asiakkaamme meiltä kaipaa ja ketkä voisivat olla kiinnostuneita palveluistamme. Lisäksi järjestelmä helpottaa toimintaamme, kun aiemmin eri paikkoihin pirstaloitunut tieto asiakkaistamme löytyy yhteisestä työkalusta. Näin voimme myös varmistaa asiakkaidemme tietoturvallisen käsittelyn.

Tavoitteet

- Järjestelmä tarjoaa lisää työkaluja Marttojen asiakasymmärryksen ja osaamisen tukemiseksi.
- Asiakas- ja sidosryhmätietojemme tallentaminen vakiintuu Marttojen toimintataksi.
- CRM-järjestelmän kehitys jatkuu.

Toimenpiteet

- Jäsentietojen ja lehtitilausten hallinnointi siirretään täysipainoisesti uuteen järjestelmään.
- CRM-järjestelmän käyttö laajennetaan yhdistyskäyttäjille ja yhdistysten uusi käyttöliittymä otetaan käyttöön.

Martta-akatemia ja koulutuspalvelut

Uuden oppiminen innostaa, kannustaa ja antaa uskoa omiin kykyihin. Arjen taidot ja tiedot tuovat turvallisuutta ja luovat yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Yhdessä tekeminen ja opiskelu on hauskaa ja samalla oppii uutta. Tuemme elinikäisen oppimisen periaatteella yksilöllistä kehitystä ja kykyä toimia yhteiskunnassa.

Martta-akatemia tarjoaa kaikille mahdollisuuden jatkuvaan itsensä kehittämiseen sekä yhteistyö- ja tulevaisuustaitojen vahvistamiseen. Martta-akatemiassa tarjotaan monipuolisesti kotitalousneuvonnan ja järjestötoiminnan kursseja, koulutuksia ja webinaareja.

Tavoitteet

- Marttojen koulutuspalvelut ovat helposti saavutettavia ja huomioivat myös erityisoppijat.
- Martta-akatemia mahdollistaa uuden oppimisen ja kohtaamisia.
- Asiakastyytyväisyys paranee ja asiakkuuksien määrä kasvaa.
- Henkilöstökoulutus ja valmennukset vahvistavat henkilöstön osaamista.
- Valmennukset auttavat jakamaan kokemuksia ja osaamista. Vuorovaikutteinen ja osallistava yhteiskehittäminen vahvistaa yhteisiä toimintatapoja ja toiminnan tavoitteita.

Toimenpiteet

- Uudet koulutusmallit, harrastaja- ja osaajakoulutus korvaavat aikaisemmat marttaopinnot. Taitoavaimet, harrastusmerkit ja osaajapassit tulee suorittaa loppuun vuoden 2022 aikana. Uudet

harrastajakoulutus ja osaajakoulutus pilotoidaan vuoden 2022 aikana ja ne avataan kaikille opinnoista kiinnostuneille 2023.

- Martta-akatemia koulutuspalvelut ovat kaikille avoimia. Opintoja voivat suorittaa kaikki, jotka ovat kiinnostuneita sisällöstämme ja itsensä kehittämisestä.
- Piiri kannustaa ja innostaa alueensa marttoja harrastaja- ja osaajakoulutuksiin sekä käyttämään Martta-akatemiamia.
- Piiri tarjoaa Martta-akatemiassa maksullisia neuvontapalveluja ja kursseja.
- Yhdistyksillä on mahdollisuus käyttää Martta-akatemiamia virtuaalisiin tapaamisiin joko oman yhdistyksen kesken tai muodostaa erilaisia virtuaaliyhteisöjä.
- Marttaliitto toteuttaa henkilöstölle, luottamusjohdolle sekä jäsenistölle koulutuksia ja valmennuksia Martta-akatemiassa.

Henkilöstö on marttajärjestön moottori

Haluamme piirin olevan arvostettu työpaikka, jossa osaava ja motivoitunut ammattihenkilöstö tekee työtä hyvässä yhteistyössä luottamushenkilöiden ja muiden vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Strategiamme toteutuminen edellyttää henkilöstön osaamisen ja asiantuntemuksen lisäämistä strategian lupauksen ja strategisten tavoitteiden sisällöistä. Kasvatamme henkilöstömme neuvonnan sisältöalueiden ja viestinnän osaamista.

Tavoitteet

- Piiri on vastuullinen, oikeudenmukainen, erilaiset elämäntilanteet ja ikäjohtamisen huomioon ottava työnantaja.
- Pidämme huolta henkilöstön työhyvinvoinnista ja työterveydestä.
- Työntekijämme ovat omien vastuualueittensa korkeatasoisia asiantuntijoita.
- Piirin asiantuntijat hallitsevat toiminnan eri osa-alueisiin vaikuttavat kestävä kehityksen vaatimukset ja osaavat soveltaa osaamistaan neuvonnassa ja marttayhdistysten tukena.
- Hanketoiminnasta vastaavat henkilöt kykenevät toteuttamaan hankkeita eri rahoittajien sisällölliset ja taloudelliset vaatimukset täyttäen.

Toimenpiteet

- Toimenkuvat sekä toimi- ja päätösvaltuudet ovat selkeät.
- Henkilöstön osaamista vahvistetaan sekä järjestön sisäisellä että ulkopuolisella koulutuksella ja valmennuksella.
- Onnistuneilla rekrytoinneilla ja hyvällä perehdytyksellä sekä osaamista täydentävällä koulutuksella varmistetaan strategian lupauksen toteutuminen.
- Työtyytyväisyyttä ja työhyvinvointia mitataan säännöllisesti.

Talous mahdollistaa toiminnan

Piirin toimintaedellytykset turvataan kestäväällä liiketoiminnan kasvulla. Toiminnan turvaamiseksi pitkällä tähtäimellä valmistaudumme uuden toimitilan käyttöönottoon vuonna 2023. Toimitilan vaihdos osuu haastavaan aikaan, sillä koronapandemia on lähes pysäyttänyt piirin kurssitoiminnan. Kurssitoiminnan palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle ja liikevaihdon kasvattaminen vuoden 2022 aikana ei tule olemaan helppo tehtävä, mutta osaavan ja motivoituneen henkilöstön avulla selviämme siitä.

Tavoitteet

- Koronapandemia on aiheuttanut suuria haasteita piirin taloudelle. Taloustilanne on tasapainotettava.
- Siirtyminen uuteen toimitilaan tuo mukanaan taloudellisen riskin, johon on valmistauduttava hyvissä ajoin.
- Piirin rahoituspohjaa on edelleen laajennettava ja liikevaihtoa kasvatettava vuosittain 5-7%.
- Toiminnan kustannustehokkuutta on parannettava.

Toimenpiteet

- Piirille laaditaan talousarvio, jolla liikevaihdon kasvu varmistetaan ja tulos optimoidaan.
- Kirjanpito on ajantasaista ja tilinpäätökset moitteettomia.
- Taloudesta raportoidaan hallitukselle sovitulla jaksotuksella.
- Kurssitoiminnan määrää kasvatetaan ja neuvontapalveluiden myyntiä tehostetaan.
- Tuotekehityksessä panostetaan verkkoliiketoiminnan kasvattamiseen ja laajentamiseen.
- Markkinointiprosessia tehostetaan CRM-järjestelmän ja Martat-sovelluksen avulla

Tapahtumakalenteri

16.-22.5.	Marttailuviikko, perustetaan viljelylaatikoita
Kesä- tai elokuu	Avoimet puutarhat
26.7.	Martan päivä
	Pride-viikko
27.8.	Marttojen valtakunnallinen sienipäivä
28.8.-5.9.	Sieniviikko ja sieniretket yhdessä Suomen Ladun paikallisten yhdistysten kanssa
13.9.	Maailman suurin marttailta on sadonkorjuujuhlat
Lokakuu	Lokakuu on puurokuu